

Orhan Duru'nun yazı masasından...

'Öykü Yazmanın Sırları', 1950 Kuşağı'nın önemli isimlerinden Orhan Duru'nun ölümünden kısa süre önce yayımlayıp bir miras gibi meraklılarına emanet ettiği kitabı. Öykünün öykü olma yolculuğuna dair her şey Orhan Duru'nun gündemine geliyor bu kitapta. Kendi yazı deneyimi de...

ERAY AK
e.erayak@gmail.com

Yazarların kendi yazın dünyalarını açtığı, nasıl yazdıklarından bahsettiği, hangi edebiyat duraklarına uğradığı ya da nelerden beslendiği gibi meselelere değindiği metinler kimi eleştirmenler tarafından "yazar büyüsünün bozulması" olarak değerlendirilse de bunların alabildiğine keyifli ve öğretici olduklarını kimse yadsıyamaz. Okurlar, benimsedikleri yazarın yazı masasında bir yolculuğa çıkar deyim yerindeyse bu türden metinlerle ve sonuç olarak da ortaya okur ve yazar arasındaki bağı güçlendiren, bununla birlikte okuruna, benimsedikleri yazarın dünyasıyla ilgili bilmedikleri detaylar öğreten verimler çıkar.

HEM KEYİFLİ HEM ÖĞRETİCİ...

Yazı masasına konuk olduğumuz kalemin kim olduğu da önemlidir tabii. Çünkü meseleyi, 'keyifli' ve 'öğretici' olmanın bir adım ötesine götürüp 'referans' noktasına taşır. **Örnekte, Orhan Duru gibi edebiyatımızın köşe taşı isimlerinden birinin 'Öykü Yazmanın Sırları' adı altında topladığı denemelerini gördüğümüzde biliriz ki bu kitap, hem yazarlar hem de okurlar için yeni yazı başlangıçları yapmak ve edebiyatın sınırları üzerine düşünmek adına önemli bir durak.** Yakın zaman önce bugünün okuruyla tekrar buluşan 'Öykü Yazmanın Sırları', ilk baskısı 1998'de yapmış, sonrasında ise meraklılarının ancak sahaflardan bulabildikleri bir kitap olmuştur. Kitabın bu yeni baskısıyla bugünün okuru da Orhan Duru'nun yazı masası meseleleriyle tanışma fırsatı bulabilecek.

2009'da hayatını kaybeden Orhan Duru, edebiyatımızda hâlâ aşılamamış bir mihenk olarak duran 1950 Kuşağı edebiyatçıları arasından öyküleriyle öne çıkan bir kalem. 1950 Kuşağı yazarları, öyküye getirmiş oldukları yeni bakış ile öykünün alışlagelmiş seyrini değiştirmişler, Sait Faik'in izinden gidip bireyi ve onun sorunlarını ele almayı amaçlamışlardı. Duru da daha ilk öykülerinden başlayarak kuşağın arayışlarının yanına özgünlüğünü katabilen yazarlardan oldu. Kurgu, dil ve anlatımda deneye-

rek yeniliği aradı hep. **Mizah ise Duru'nun kaleminin en belirleyici yanlarından biri.**

Türkçeye kazandırdığı bir kelime olan 'bilimkurgu' da onun öykülerinin en dikkat çeken taraflarından olmuştur. Bugün geniş kitleler tarafından takip edilmiyor belki Orhan Duru'nun öyküleri ama pek çok yazarın 'öğrendiği' isimlerin başında gelir.

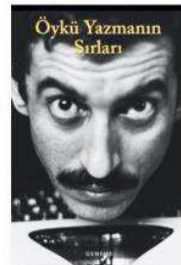
'Öykü Yazmanın Sırları' ise Duru'nun ölümünden kısa bir süre önce yayımlayıp bir miras gibi meraklılara emanet ettiği kitabı. Yazının hemen girişinde de kısaca değinildiği gibi Orhan Duru, kendi yazı masasında bir söyleşiye davet ediyor adeta herkesi. Peşinden gittiği soruları da genel anlamda şöyle çerçeveye alabiliriz: "Öyküde biçim ve biçimin önemi nedir? Öykü ve merak arasındaki ilişki nasıl tarif edilebilir? Öykü, dil kalıplarını kırmalı mı? Neden ve nasılların cevapsızlığı mı büyütür öyküyü?" Duru'nun peşinden gittiği, kendi dünyasından yanıtlarını verdiği soruları çoğaltmak mümkün. Modern öykünün sınırlarından geleneğimizde öykünün, hikâyenin yerine kadar öykünün öykü olma yolculuğuna dair her şey Orhan Duru'nun gündemine geliyor bu kitapta.

En güzel yanı ise Duru'nun kendi dünyasından yola çıkarak anlattığı yazı deneyimleri.

"Yürürken, yemek yerken, gece uyurken, düş görürken ya da görmezken, bir yerlere yolculuk yaparken öykü düşünürüm" diyor usta yazar denemelerinden birinde. Öyküyle bu denli iç içe bir yazarın yazı evreninden olduğu kadar tecrübesinden de faydalanmak gerek. 'Öykü Yazmanın Sırları' işte bu imkânı sağlıyor. Bir ustanın, cömertçe tüm yazı hikâyesini paylaştığını hissedecek okurlar kitabın sayfaları arasında dolaşırken. ■

Orhan Duru

ÖYKÜ YAZMANIN SIRLARI

Orhan Duru
Yapı Kredi Yayınları, 2021
64 sayfa, 12 TL.